

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

سه شنبه ۲۴ بهمن ماه ۱۳۲۳

مدیر: سید محمد هاشمی

شماره ۲

دوره چهاردهم قانونگزاری

شماره مسلسل ۱۳۰۹

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۰۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه ۱۹ بهمن ماه ۱۳۲۳

فهرست مطالب:

- فهرست مذاکرات**
- ۱ - صورت مشروح مذاکرات صد و دومین جلسه مجلس شورای ملی صفحه ۱-۶
 - ۲ - گزارش کمیسیون های مجلس ولوایح تقدیمی دولت صفحه ۷-۸
 - ۳ - سؤالات نمایندگان مجلس صفحه ۹
 - ۴ - آگهی های رسمی و ثبتی صفحه ۱۰

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات آقای نخست وزیر راجع براسلات متبادله بین هیئت دولت و آقای دکتر میلسیو

- ۳- تقدیم و تصویب پیشنهاد مربوط بتشکیل کمیسیون جهت اصلاح نظامنامه داخلی.
- ۴- تقدیم لایحه دودوازدهم از طرف آقای وزیر دارائی
- ۵- موقع دستور جلسه آتی، ختم جلسه.

مجلس يك ساعت پيش از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

خلاصه مذاکرات جلسه سه شنبه ۱۷ بهمن ماه را آقای طوسی (منشی) بترتیب زیر خواندند:

مجلس یکساعت و سه ربع پیش از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل و صورت جلسه قبل خوانده و تصویب شد.

غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شد:

غائبین با اجازه

آقایان: اقبال - ملایری - بهادری - لنکرانی.

غائبین بی اجازه

آقایان: صفوی - فاطمی - ذوالقدر - نقابت - اخوان - کفایت - دولت آبادی - آصف امیر ابراهیمی - منصف - بوشهری - سلطانی - سیدضیاءالدین - فناکار - دکتر رادمش - سیف پور - دکتر مصدق - تهرانچی - خلعت بری - تهرانی - معدل - رضا تجدد - دکتر فلسفی - دکتر کیان.

دیر آمدگان

آقایان: ولایت - شریعت زاده - صدریسه - مهندس پناهی - پوررضا - جمعی از آقایان نمایندگان ورود در دستور را تقاضا و آقای دکتر اعتبار مخالف و آقای فرمانفرمائیان هم بدو داشتند سؤالات آقایان نمایندگان از وزراء مطرح گردد. پس از توضیح مقام ریاست ورود در

تنظیم آیین نامه اجرائی آن تقدیم، پس از آن آقای دکتر شفق با توجه به بیانات آقای دکتر کشاورز و اظهارات جاسات اسبق آقای دشتی مختصری راجع بملیت و عوامل مختلفه آن ایراد و اظهار داشتند با توجه بجمع عوامل تاریخی و اجتماعی، آذربایجان جزء لاینفک ایران و مهد تمدن قدیم این کشور بوده و اختلاف زبان بهیچوجه دخالتی در اساس ملیت ندارد. بیانات ایشان مورد تصدیق عموم آقایان نمایندگان واقع و آقای ملک مدنی پیشنهاد نمود: گزارش کمیسیون نظام راجع باصلاح قانون نظام وظیفه عمومی جزء دستور شده و تفسیر بند طاز ماده ۶ قانون مالیات بر درآمد بکمیسیون بودجه رجوع شود. آقای اردلان نیز انتخاب کنفرانس فخری ذخیره اسکاس بانک ملی را پیشنهاد و گزارشی از کمیسیون عرایض بامضای آقای حاذقی منشی کمیسیون راجع بخدم حضور اعضاء کمیسیون قرائت و قرار شد بعداً در آن خصوص اقدام شود. گزارش دیگری از کمیسیون دادگستری راجع بمنع تعقیب آقای تدین وزیر سابق خواربار در مورد اتهام مربوط بخواربار آذربایجان قرائت و مقرر گردید در جلسه آتی نسبت بآن مذاکره بعمل آید.

فوریت لایحه تقدیمی آقای وزیر دادگستری مطرح. آقایان روح و شریعت زاده از نظر اهمیت موضوع دو فوریت را تقاضا و آقایان ملک مدنی و ثقل الاسلام باینک و ریت موافق و آقای محمد طباطبائی علی الاصل بالوایح فوری مخالف و نسبت بلایحه مورد بحث به بیش از یک فوریت عقیده نداشتند و پس از مخالفت آقای رفیع و تذکار ایشان دایره بلزوم اصلاح قوانین بانوجه باوضاع واحوال عمومی و تأمین امنیت اجتماعی و پاسخ آقای وزیر دادگستری فوریت اول

دستور اخذ رأی شده رد و آقای مهندس فریور نامه شکوائیه جمع کثیری از اصناف و کسبه جزء تهران را دایره شکایت از سوء جریان اداره مالیات بر درآمد در تشخیص مالیات این قبیل مؤدیان قرائت و تقاضا نمودند نماینده معتمدی از اصناف و کسبه جزء در کمیسیون تشخیص حاضر و از روی عدالت مالیات متعلقه بهر مودی را تعیین نمایند.

آقای دکتر کشاورز راجع به بیکاری عمومی و لزوم توجه عاجل دولت باین موضوع مهم اجتماعی که در اثر تعطیل کارهای متفقین در کشور ایران بیش آمده و همچنین راجع به زحامت اداره شهر بانی قسمتی از کارگران شهرستانها مقیم مرکز مخصوصاً قسمت آذربایجان و لزوم استفاده از مهندسی و متخصصین فنی و تأمین کار و زندگانی مناسب با تحصیل و تخصص آنان و رسیدگی بشکایات فارغ التحصیل های هنرستان راه آهن و بالاخره اختلال امور شهربانی و عدم توجه آن اداره بتأمین امنیت عمومی و خصوصی شرح مبسوطی ایراد و پس از توضیح آقای کاظمی بعنوان اخطار نظامنامه ای در تعقیب بیانات آقای دکتر کشاورز و لزوم خودداری از ذکر مسائل خصوصی و شخصی در مجلس شورای ملی، آقای وزیر دادگستری لایحه ای بقید فوریت مربوط بتکفیل بصره دوم ماده واحده قانون مصوب نوم آبان ۱۳۲۳ راجع بتشکیل دادگاه اختصاصی برای رسیدگی بجرائم افسران و

تصویب و فوریت دوم پس از بیانات آقایان طباطبائی و شریعت زاده و دکتر زنگنه از طرف آقای وزیر دادگستری مسترد و لایحه بکمیسیون دادگستری مراجعه شد.

آقای وزیر دادگستری در جواب سؤال آقای فرمانفرمایان راجع بعلت تغییر دادستان دیوان کیفر توضیح دادند برای تأمین نظر نماینده محترم این تغییر بهیچوجه تأثیری در تعقیب جرائم نداشته و باید آن نظر شخصی در این مورد ملحوظ نبوده و تغییر نام برده بر حسب تقاضای خود دادستان از وزیر سابق دادگستری و در نوبت از خود ایشان و لحاظ تعدد و تراکم پرونده های اتهامی در دادسرای دیوان کیفر بوده و دادستان فعلی نیز از هر حیث مورد اعتماد و شایسته بوده، بعلاوه این حق قانوناً برای وزیر دادگستری ملحوظ و منظور شده است. آقای دکتر عبده نیز مختصری در تأیید بیانات آقای وزیر دادگستری ایراد و آقای مظفرزاده پیشنهاد نمودند بقیه مواد گزارش کمیسیون بودجه راجع باضافه اعتبار راهسازی و آبیاری جزو دستور قرار گیرد، چون مخالفی نبود ماده مربوط این دو اضافه اعتبار قرائت و در قسمت اضافه اعتبار آبیاری آقای امیر تیمور عقیده داشتند صرف این مبلغ اضافه اعتبار در مورد عام منتج نتیجه نبوده و مقتضی است در مورد خاصی و مهمی که برای آقای ملک مدنی از طرف کمیسیون بودجه قرار شد قسمت اضافه اعتبار کشاورزی بصدور مورد مذاکره قرار گرفته قسمت مربوط بر اساسی فعلی مطرح شود، در قسمت مربوط باضافه اعتبار راه آقای امیر تیمور در قبال اظهارات آقای فرمانفرمایان توضیح دادند هر گاه این اعتبار سایر اعتباراتی که برای راه سازی تخصیص داده شده واقعاً و حقیقاً مصرف خود برسد تکافو نموده و رفع احتیاج بعمل خواهد آمد. چون عده برای مذاکره و اخذ رای کافی نبود و پیشنهاد ختم جلسه نیز شده بود بقیه مذاکرات بجلسه قبل از ظهر روز پنجشنبه نوزدهم بهمن ماه پس از تشکیل جلسه خصوصی موقوف و بیست دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد.

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - اعتراضی بصورت مجلس هست؟
آقای اردلان - عرض کنم آقای دکتر کیان مریض بستری هستند و ایشان را غائب بدون اجازه نوشته اند در صورتیکه ایشان مریض بستری هستند، تقاضا میکنم اصلاح فرمایند.

رئیس - اصلاح میشود. اعتراض دیگری نیست؟ (گفته شد - خیر)

عده در اینموقع برای رأی کافی نبود
رئیس - چند نفر از آقایان اجازه نطق قبل از دستور خواسته اند.

جمعی از نمایندگان - دستور - دستور
مهندس فریور - بنده مخالفم بسا ورود در دستور.

دکتر اعتبار - بنده با ورود در دستور مخالفم.
رئیس - آقای دکتر اعتبار.
مهندس فریور - بنده که زودتر اجازه خواستم.
دکتر اعتبار - بنده در جلسه قبل هم عرض کردم يك عریض فوری و فوری دارم که وقتش میگردد و لازم است بر عرض مجلس برسانم تنها میکنم موافقت بفرمایند عریض خود را عرض کنم.

رئیس - چون عده برای رأی کافی شده است نسبت بصورت مجلس اعتراض دیگری نبوده (صحیح است) صورت مجلس تصویب شد.

۲ - بیانات آقای نخست وزیر راجع به مراسلات متبادله بین هیئت دولت و دکتر میلیسپو

رئیس - آقای نخست وزیر فرمایشی دارند؟
نخست وزیر (آقای بیات) البته خاطر آقایان محترم مستحض است که شخص بنده از دوره سیزدهم و در دوره چهاردهم همیشه طرفدار استخدام مأمورین امریکائی بودم که برای ادارات مالی و اقتصادی کشور از وجود مستخدمین امریکائی استفاده کامل بشود و حتی اگر آقایان در نظر داشته باشند در دوره سیزدهم خود بنده برای همکاری و اینکه بتوانم يك تقریباتی بکنم که آقایان بخدمت شایانی موفق بشوند و وزارت دارائی را قبول کردم و مدتی هم با آقای دکتر میلیسپو همکاری کردم و خیلی سعی کردم که البته وضعیت ایشان در افکار عمومی و در مجلس شورای ملی ترتیبی داده شود که آن نگرانیهایی که در مجلس شورای ملی و در مردم بود يك ترتیبی رفع شود (صحیح است)، در مدتی که در وزارت دارائی بودم البته با نظر عمل و کار ایشان دیدم آن نتیجی که داشتم بموقع عمل و اجرا گذاشته نمیشود و در يك اموری البته ایشان بيك ترتیبی اقدام میکنند که آن اقدامات مورد توجه نمایندگان مجلس شورای ملی و افکار عمومی (صحیح است)، در مدتی که در وزارت دارائی بودم البته با نظر عمل و کار ایشان دیدم آن نتیجی که داشتم بموقع عمل و اجرا گذاشته نمیشود و در يك اموری البته ایشان بيك ترتیبی اقدام میکنند که آن اقدامات مورد توجه نمایندگان مجلس شورای ملی و افکار عمومی نیست (صحیح است) آنچه که نگر کردم در این قسمت آنظوری که مقصود بود موفق بانجام خدمتانی نشدند. در آن مدت البته بواسطه عملیاتی که انجام میشد عدم رضایت آقایان نمایندگان محترم و افکار عمومی از جنبه امور اقتصادی فراهم کرده بود (صحیح است)، در این دوره که بنده افتخار این خدمت را پیدا کردم نظر باینکه مجلس شورای ملی و اکثریت مجلس شورای ملی راجع بسبب اختیارات آقای دکتر میلیسپو يك طرحی تهیه کرده بودند و مایل بودند که این اختیارات سلب شود بنده بر حسب نظر اکثریت مجلس شورای ملی و البته با توجه باینکه با صورت اقتصادیات مملکتی آنظوری که در نظر است صورت عملی و خوشی بگیرد این بود که پیشنهاد کردم و سلب اختیارات ایشان را از مجلس شورای ملی تقاضا کردم و مجلس شورای ملی هم آن اختیارات راسلپ کرد (صحیح است)، البته با همان نظری که بنده داشتم و حالا هم همان نظر را دارم که البته ما بایستی قدرانی از خدمات مستخدمین امریکائی بکنیم و با ادامه خدمت ایشان البته همکاری بکنیم این اقدام شد که مکرر با آقای دکتر میلیسپو توصیه و نظر دادم که مقتضی است ایشان در کارهای مالی خودشان بیشتر دقت کنند و متوجه باصلاحات مالی بشوند و در اینصورت که کارهای اقتصادی هم از عهده ایشان خارج شده البته بهتر میتواند انجام خدمتانی را در قسمتهای مالی و سازمانهای مالی بعمل آورند که اسباب استرضای خاطر مجلس شورای ملی و عمومی را فراهم کنند ولی بعد از سلب این اختیارات چندین کاغذ بین ایشان و دولت مبادله شده که اینطور بنظر آمد ایشان میل ندارند باین ترتیب بخدمت خودشان ادامه بدهند. بنده حالا گمان میکنم که شاید اگر بخواهم كلیه کاغذ ها را بخوانم وقت مجلس شورای ملی را زیاد بگیرد فقط دوسه تا کاغذش را که قدری مهمتر است آن دو سه تا کاغذ را بر عرض آقایان برسانم. کاغذ اولی که نوشته اند یعنی بعد از اینکه اختیارات سلب شد ایشان به بنده پیشنهاد کردند که خوبست باز قسمت اقتصادی را دولت در تحت نظر وزارت دارائی بگیرد. من حضوراً بایشان استدلال کردم که اینموضوع عملی نیست بجهت اینکه اگر مجلس شورای ملی موافق

بود که این ادارات در تحت نظر وزارت دارائی تحت نظر شما باقی بماند البته این قانون سلب اختیارات را تصویب نیک کردند و این ادارات را از وزارت دارائی خارج نیک کردند. پس بنابراین این امر مخالف آن نظریه و قانونی است که از مجلس شورای ملی گذشته است. بعد ایشان يك کاغذی به بنده نوشتند راجع بقسمتهای اقتصادی که این کاغذ را برای استحضار آقایان میخوانم.

طبق اطلاعاتی که با بنده رسانیده دولت در نظر دارد برای اداره کردن عملیات اقتصادی که قبلاً تحت تصدی اینجناب بود اقدام بایجاد ادارات مستقل یا مؤسساتی بنماید و از آنجائی که در قوانین مربوط به نظارت مالی هیچگونه تغییری داده نشده اجازه می خواهم دقت آنجناب را بانواع کلی نظارت مالی که در این قبیل ادارات یا مؤسسات اعمال خواهد شد جلب نمایم.

۱ - بودجه های آنها توسط رئیس کل دارائی و وزیر دارائی تهیه و منوط موافقت آنها خواهد بود.
۲ - هزینه های آنها تهاپس از موافقت رئیس کل دارائی و وزیر دارائی یا صاحب منصبان حسابداری که بوسیله رئیس کل دارائی پس از مشورت با وزیر دارائی تعیین میگردد قابل تأدیبه خواهد بود.
۳ - کلیه امور محاسباتی لزوماً تحت نظارت وزارت دارائی خواهد بود.
۴ - کلیه آیین نامه های مالی این قبیل ادارات و مؤسسات در وزارت دارائی تهیه خواهد شد.
۵ - مأمورینی که تصدی این قبیل مؤسسات را که با سرمایه دولت اداره میشود بعهده دارند از طرف رئیس کل دارائی پس از مشورت با وزیر دارائی انتخاب خواهند شد مگر اینکه موافقت حاصل گردد که انتصاب این قبیل مأمورین از طریق دیگری بعمل آید.
۶ - حقوق و دستمزد کارمندان بموجب آیین نامه ها و دستوراتی که مملکت خواهد گردید.
۷ - قرار دادها اعم از هر صورتی که دارا باشد تابع آیین نامه شماره ۱۱۰-۱۳۰ حسابداری و ممیزی خواهد بود.
۸ - طبق قانون مصوب ۲۱ آبان ۱۳۲۱ هر گونه تغییر در قیمت های اجناسی که خریداری یا فروخته میشود منوط بموافقت رئیس کل دارائی و وزیر دارائی خواهد بود.
۹ - بموجب همان قانون هر گونه تغییری در سهمیه های چیره بندی اجناس دولتی پس از موافقت صاحب منصبان دارائی بعمل خواهد آمد.
۱۰ - بدیهی است که نظارتهای فوق از طریق مبنی بر همکاری و اشتراك مساعی و با توجه کامل بمنظور بسط دامنه جدید و امانت در اداره امور بعمل خواهد آمد.

این شرحی بود که راجع بقسمت اقتصادیات نوشته اند و البته بنده هم در نظر داشتم که تشکیلاتی و سازمانی را که بر اثر اجازه مجلس شورای ملی دولت باید بسازد و دولت هم در همان مدت یکجا در نظر گرفته است بموقع عمل بگذارد و انتخابات لازم بشود و سازمانهای اقتصادی درست بشود ولی باین اشکالاتی که پیش آمد و آن قسمتهایی که بنده در نظر داشتم که بایستی بعمل بیاید در نتیجه این کاغذی که نوشته اند و تمام اختیارات را از آن ادارات سلب کرده بودند دیگر آن ادارات بهیچوجه من الوجوه عملی را بخودی خود نمیتوانستند بکنند و این بانظر مجلس شورای ملی البته مقایرت داشت بنده برای همین قضیه قدری در تشکیلات دست نگاه داشتم تا

این قضیه را به مجلس شورای ملی پیشنهاد کنم که يك تصمیمی در این باب گرفته شود بابا يك ترتیبی بخود ایشان اصلاح شود، بعد از آن ایشان شروع کردند و يك کاغذهای دیگری نوشتند که کاغذ اول و دوم او مفصل است و اسباب توضیح وقت مجلس شورای ملی میشود ولی در کاغذ سوم ایشان وقتی از هیئت دولت تقاضا کردند که در هیئت دولت حاضر شوند و يك اظهاراتی که دارنده در هیئت دولت اظهار بکنند وقتی معین شد و در جلسه هیئت وزراء حاضر شدند و يك یادداشتی که نوشته بودند آنجا بزبان انگلیسی خودشان قرائت کرد، و بعد ترجمه آن را هم مترجمشان بفارسی قرائت کرد، البته چون امضاء نداشت بنده از ایشان تقاضا کردم که این کاغذ را امضاء بکنند و برای من بفرستند تا در هیئت دولت مطرح شود تا نظریه ای که دولت البته در این باب دارد و تصمیمی را که اتخاذ میکنند با اطلاع ایشان برسد و این یادداشتی است که آنجا قرائت شد و بعداً هم کاغذی نوشتند و امضاء کردند و برای بنده فرستادند که میخوانم. از آنجائیکه احساس نمودم موقع آن رسیده که مطالب با صراحت لهجه گفته شود از هیئت محترم وزیران استعفا نمودم اجازه فرمایند شخصاً در یکی از جلسات هیئت حضور بهرسانم، بعقیده اینجناب خط مشی را که دولت تعقیب مینماید هم از لحاظ مالی هم از لحاظ اقتصادی برای کشور ایران خطرناک بوده و علاوه بر این است که منظور نهائی آن از بین بردن مسیون مالی امریکائی میباشد. نظر بوضع سخت مالی ایران و اقتصادی جلو گیری از تأخیر بیشتری در تصفیه مسائل مهمه مایلم شرایطی را که تحت آن حاضرم در ایران بمانم با صراحت و وضوح هر چه تمامتر که بتوانم بر عرض هیئت محترم دولت برسانم. شرایط مزبور که بشرح زیر میباشد عادلانه و ضروری بوده و از آنجائیکه قبلاً نیز در موارد چندی مطرح گردیده بدیهی است که اکنون دیگر بحث مشروعی در اطراف آن ضرورت نخواهد داشت.

۱ - آقای ابتهاج از مدیریت کل بانک ملی ایران برکنار شوند. این اقدام صرف نظر از هر تفسیری که مجلس شورای ملی برای ماده ۸ قانون مصوب ۲۱ آبان ۱۳۲۱ قابل شود ضرورت داشته و مسکن است فوراً عملی شود. اگر چه نمیتوانم اذعان نمایم که اینجناب حق اعمال این اقدام را بموجب قانون مصوب ۲۱ آبان ۱۳۲۱ ندارم مملکت چنانچه هیئت محترم دولت مایل باشند آقای ابتهاج را طبق اساسنامه بانک ملی ایران از کار برکنار نماید هیچگونه ایرادی ندارم و هر گاه مایل باشند که از قانونی بودن این انفصال نیز اطمینان حاصل نمایند حاضرم حکم انفصال دیگری که تاریخ اجرای آن باناریخ صدور تصویب نامه هیئت وزیران تطبیق نماید صادر کنم.

۲ - سازمانهای اقتصادی که طبق قانون مصوب ۱۸ دی ماه ۲۳ تحت نظر هیئت وزیران قرار گرفته بدون هیچگونه تغییری در آیین نامه های مربوطه تحت نظارت وزارت دارائی گذاشته شود و پس از آنکه این عمل انجام گرفت میتوان اداره مان الاجاره ها را بسان محل و با وزارت دادگستری منتقل نمود. سایر سازمانهای اقتصادی نیز که بموجب قانون مصوب ۱۴ اردیبهشت ۱۳۲۲ ایجاد شده متدرجاً طبق رویه ای که قبلاً اقتضا گردیده منحل خواهند گردید ولی اینجناب حسب الوضیحه بموجب قانون مصوب ۲۱ آبان ۲۳ بمطالعات خود در قسمت قوانین اقتصادی ایران ادامه خواهم داد و لوایح اقتصادی قانونی را که به جایگزین قوانین موجوده گردد بدولت پیشنهاد خواهم نمود.

۳ - چنانکه در نامه مورخ ۲۳ دی ۲۳ خود نیز عرض داشتم دولت نسبت برویه و مقاصد آتی

خود اطمینان قطعی با بنجناب بسده و بمنظور روشن شدن نظر دولت ذیالینکات مختلفه ای را که مستلزم حصول اطمینان میباشد عرض میدارم.

الف - هیچگونه جرح و تعدیلی در قانون مصوب اول آبان ۱۳۲۲ که با نام «قانون شصت نفر امریکائی» معروف است بعمل نیاید و در اینصورت انتظار و تمنا دارم که هیئت محترم دولت در تهیه وسائل برای انتخاب اشخاص لازم تشريك مساعی فرموده و پیشنهادات اینجناب را نسبت باشخاصیکه باید انتخاب شوند و نسبت باستمفاها و انفصاها قبول نمایند.

ب - دولت طبق قانون مصوب ۲۱ آبان ۱۳۲۱ تجدید سازمان وزارت دارائی را بمعهده اینجناب واگذار نمایند که با موافقت وزیر دارائی انجام شود. اگر چه پیشرفت زیادی در این قسمت حاصل شده ولی کار هنوز تکمیل نگردیده و مدتی در حدود یکسال بلکه متجاوز از آن برای تکمیل آن لازم است، در این مورد انتظار و تمنی دارم که دولت از هیچگونه پیشنهادی برای انتقال هیچيك از قسمتهای امور مالی بخصوص انتصابین تریاک و دخانیات، اداره کل خالصجات، نگاه کار پردازای کل کشور، دیوان دادرسی دارائی و اداره کل نظارت صنعتی پشتیبانی نفرمایند.

ج - هیئت محترم دولت دقت خود را نه فقط بنواقص منتسبه بوزارت دارائی بلکه باوضعی که در سایر وزارتخانهها نیز موجود میباشد و بشدت در امور مالی مداخله دارد معطوف داشته و برای رفع يك چنین اوضاعی مجادله اشتراك مساعی فرمایند.

د - دعاوی مالی در وزارت دارائی تصفیه شود و قصد این جانب بر آن است که پس از آنکه دادگاهها و کمیسیونهای داوری آراء خود را تسلیم مینمایند وزارت دارائی مبلغ متضمنه را برای موافقت نهائی و تصویب اعتبارات لازم به مجلس شورای ملی تقدیم دارد زیرا بدیهی است که ایجاد تعهدات مالی در اثر آراء دادگاهها و داویرهای منتخبه از طرف دادگاهها هم مخالف قانون مصوب ۲۱ آبان ۲۳ و هم مخالف حقوق و اختیارات مجلس شورای ملی است.

ه - هیئت محترم دولت نهایت جدیت را بمسئول فرمایند که از مداخلات غیر لازم در پرسنل دارائی و در عملیات مالی جلوگیری شود.

و - هیئت محترم دولت اقداماتی بعمل آورند که متهمین که از طرف ما بمأمورین تعقیب و دادگاهها تسلیم میشوند بدون تأخیر تعقیب و در صورت مجرمیت محکوم و مجازات گردند.

ز - هیئت محترم دولت جریان امور وزارت دادگستری را تحت مطالعه کاملی قرار دهند تا وزارت نامبرده بتواند در اداره امور مالی کمک و مساعدت نماید.

ح - هیئت محترم دولت اقدامات مجادله ای بعمل آورند تا کارخانجات و معادن از روی کفایت اداره شوند زیرا در همه رفته کارخانجات و معادن قلاً خسارات مالی زیاد بدوات وارد میآورند و میتوان گفت که اگر غیر مقصود نباشد مشکل است مادام که اوضاع وزارت بازرگانی و پیشه و هنر پیشرفت ننموده امور مالی را بر اساس استوار و صحیحی قرار داد.

ط - اقداماتی بعمل آید که وزارت کشاورزی نیز از روی کفایت اداره شود.

ی - اقداماتی بعمل آید که اداره امور بنگاه راه آهن دولتی ایران و راههای شوسه در آتیه بر اساس صحیحی استوار گردد.

ث - هیئت محترم دولت حق اینجناب را در مورد بازرسی بانک ملی ایران تصدیق و دستور اجرا صادر فرمایند.

مورد موافقت وزارت دارائی قیرا انگریز دولت و نه هیچیک از وزارتخانهها. موافقت خود را نسبت بانها اعلام ننمایند.

۳ - هیئت محترم دولت لوایح قانونی را که برای انجام عملیات مالی اساسی و ضروری است بلا درنگ مورد توجه قرار داده و برای تصویب آنها اقدامات مجادله بعمل آورند. اینك چندین ماه است که يك لایحه قانونی برای فروش خالصجات تقدیم دولت گردیده و همچنان خود داری مجلس شورای ملی از تصویب لایحه فروش تهره خسارت زیادی بدرآمد دولت در آورده است.

اکنون لوایح دیگری نیز برای تقویت قانون مالیات بر درآمد ولایحه ای برای استخدام کشوری تهیه شده و چنانچه منظور این باشد که امور دارائی اصلاح شود تصویب فوری این قبیل قوانین ضروری بنظر میرسد.

ن - هیئت محترم دولت فوراً از مساعی مأمورین تجدید سازمان اصول مالیاتی که متضمن کلیه مالیات ها و عوارض شهرداری میباشد پشتیبانی فرموده و در قبال کلیه اقداماتی که برای خرابکاری در مورد مالیات بر درآمد بعمل میآید مقاومت فرمایند.

س - هیئت محترم دولت بوزارت امور خارجه دستور دهند اقدامات مجادله ای بعمل آید تا آزادی ایاب و ذهاب در سراسر کشور برای صاحب منصبان امریکائی دارائی تأمین گردد.

ع - وزارت دارائی طبق آیین نامه هائیکه تهیه و مورد موافقت آن قرار میگردد نظارت کامل مالی بر نگاههای دولتی یا بنگاههای تحت نظارت دولت داشته باشد.

ف - در صورتیکه وزارتخانه در تسلیم بودجه خود در حدود مبلغ بر آوردنی که توسط وزارت دارائی به آن ابلاغ شده تأخیر روا دارد دولت در تهیه بودجه آن وزارتخانه و تقدیم آن بمجلس شورای ملی از وزارت دارائی پشتیبانی نماید، منظور ما این است که يك اصول کامل جدید مالی که متضمن تهیه و اجرای بودجه و هزینه ها و ممیزی و حسابداری باشد برقرار نمایم.

ص - هیئت محترم دولت در استقرار شرایط اساسی لازمه برای امنیت و خیر و رفاه و بهبود حال مردم ایران اشتراك مساعی فرموده و بمنظور حصول این مقصود از مسیون مالی امریکائی در حل و تصفیه مسائل ایلات و عشایر و در بسط و ترویج فرهنگ و بهادری عمومی و پیشرفت کشاورزی (بخصوص آبیاری) حمایت فرمایند.

ق - هیئت محترم دولت در آتیه نسبت به پیشنهادات وزارت دارائی با خود این جانب اقدام سریع بعمل آورند.

نکات فوق از نظر حصول تفاهم قطعی و صریح معروض گردید و ضمناً معتقد است مادام که تفاهم صریح روی رفاقت اعتماد متقابل و استشاره و اشتراك مساعی نزدیک بین دولت و رئیس مسیون مالی امریکائی وجود نداشته باشد و مادام که حقوق و اختیارات و یگانگی مسیون مزبور در کلیه نکات اساسی کاملاً و دائماً رعایت نشود امکان ندارد مسیون نامبرده بتواند بموقع بانجام عملیات رضایت بخشی گردد چنانچه هیئت محترم دولت شرایط فوق را قبول فرمایند این جانب بعنوان رئیس کل دارائی در خدمت دولت ایران باقی خواهم بود و در صورتیکه مورد قبول واقع نگردد از پیه مرخصی استعفاقی خود استفاده نموده و ایران را ترك خواهم نمود. بدیهی است که تصفیه عادلانه قرارداد خود را تقاضا خواهم کرد، ولی صرف نظر از هر گونه اقدامی که

در مورد تصفیه قرار داد اینجناب بعمل آید از عزمیت منصرف نخواهم شد.

آقای دکتر هیلمن پور رئیس کل دادائی

نامه اخیر شماره ۱۵۰۳۳ مورخ ۲۳/۱۱/۲۳ و یادداشت ضمیمه آن واصل گردید. تصور میکردم باطمینان که شفافاً بشما داده و مخصوصاً در نامه شماره ۱۸۵۰۶ - ۲۳/۱۰/۲۷ خود نوشته بودم که از قبل نهایت مساعدت و همراهی نسبت بشما در پی نداشته و از آنچه مخالم پیشرفت کار شما باشد ممانعت بعمل خواهد آورد دیگر چنین عنوانی را ننمایید زیرا تنها اختلاف موجود موضوع تغییر مدیر کل بانک بود که طبق ماده ۱۵ قرارداد استخدای شما حکمیت آن بمجلس شورای ملی واگذار گردید. باین مقدمه انتظار داشت که وقت خود را صرف بهیوای اوضاع مالی کشور نموده تا رفته که در بهداری و فرهنگ و کشاورزی وسعت در این دو سال اخیر روی داده است مرتفع شود.

متأسفانه از مماله یادداشت شما چنین بر میآید که نمیخواهید بخدمت خود ادامه دهید زیرا دوام خدمت را مشروط بشرايطی نموده اید که بعضی از آنها با قوانین موجوده مبادت دارد و بعضی دیگر برخلاف حق حاکمیت دولت میباشد. در خانه متذکر میگردد که چون دولت نمیتواند برای شما بیش از آنچه در قرار داد استخدای تان تصریح گردیده است حقوق و اختیاراتی قائل شود در صورتیکه قبول شرایط پیشنهادی را شرط ادامه خدمت بدانید دولت ناگزیر است شرایط شما را در حکم استعفاء تلقی نماید و در آن صورت بر طبق مقررات قرار داد استخدای تان ترتیب پایان خدمت شما داده خواهد شد.

این جوابی بود که بنده بایشان دادم و چون قبل از اینکه این جواب بایشان برسد یک کاغذ دیگری نوشته اند قبل از این کاغذ بنده میخوانم.

جناب آقای نخست وزیر - از آنجاییکه هیئت محترم دولت از موافقت با شرایطی که لازمه انجام وظایف و مسئولیتهای اعطائی باین جانب طبق قانون مصوب ۲۱ آبان ۱۳۲۱ میباشد خودداری فرموده اند و نظر باینکه جنابعالی بدون مذاکرات دیگری باین جانب اقداماتی بمنظور تعیین جانشین این جانب بعمل آورده اید لاجل چنین استنتاج میشدیم که هیئت محترم دولت صلاح دانسته اند که بخدمت این جانب بعنوان رئیس کل دارائی خاتمه دهند. بنابراین در نظر دارم بمجردی که بتوانم امور شخصی خود را ترتیب دهم ایران را ترک نمایم و ضمناً از مرخصی استعفا قی خود استفاده خواهم نمود موجب نهایت تشکر خواهد بود که دولت ترتیب تصفیه دادلايه قرار داد این جانب را بدهد و بنظر این جانب عادلانه خواهد بود که حقوق تابایان سه سال اول قرارداد یعنی ۲۳ دی ۱۳۲۳ باینجناب تادیه شود و موقعی که چنین پرداختی بعمل آید و هزینه سفر این جانب نیز تادیه گردد دولت ایران از کلیه تعهداتی که بموجب قرارداد دادلايه این جانب داده شده است این جوابی است که بایشان داده شده است.

آقای دکتر هیلمن پور رئیس کل دادائی نامه مورخ ۱۶ بهمن ۱۳۲۳ (۱۵۳۳۱) شما که معلوم میشود قبل از دریافت نامه شماره ۲۴۴۳ ۲۳/۱۱/۲۳ همان روز این جانب نوشته بودید و اصل گردید. همانطور که در طی آن نامه توضیح داده شده است چون دوام خدمت خود را مشروط بشرايطی نموده بودید که قبول آن مخالف قوانین موجوده و حق حاکمیت دولت بوده لهذا دولت آن شرایط را در حکم استعفاء از طرف خودتان تلقی نمود در این صورت پرداخت مقرری شما تابایان سه سال اول

قرار داد دیگر مورد نخواهد داشت. مهذا چون دولت میل دارد موقعی که ایران را ترک نمینماید بموجب رضایت خاطر شما را فراهم سازد از هیچگونه کمک مالی مضایقه نخواهد داشت و بهین جهت جناب آقای اردلان وزیر دارائی اختیار داده شده است که باشما وارد مذاکره شده و ترتیب مرضی الطرفین بدهند. این کاغذی بود که بنده نوشتم، بعد در روز از پریش و دیروز صبح شنیدم که آقای دکتر هیلمن پور با کاغذی بنده نوشته است قبل از اینکه بنده اطلاع پیدا کنم دیدم در روزنامه هائی که عصر شب منتشر میشود درج شده این کاغذ در آن روزنامه ها بود و بعد هم در سایر روزنامه های صبح منتشر شد و این کاغذ تقریباً مقارن ظهر یا بعد از ظهر دیروز پبته رسید.

یمین اسفندیاری - قبل از اینکه بدست جنابعالی برسد بدست بازارها رسیده بود (خنده، نمایندگان).

نخست وزیر - نمیدانم آقایان اجازه می دهند آن را بخوانم یا وقت میگردد ؟

عده از نمایندگان - خوانده شود.

شماره ۱۵۴۶۳ ۲۳/۱۱/۲۳ جناب آقای نخست وزیر پاسخ مرقوم شماره ۲۴۴۳ مورخ ۲۳/۱۱/۲۳ محترماً معروض میدارد بمورد نیست که حقایق چندی را محض یادآوری بعرض جنابعالی برسانم، تقریباً در جریان کلام مذکور آتی که پس از نبل جنابعالی بمقام نخست وزیر با آنجناب نموده ام این عقیده خود را معروض داشته ام که نهضتی که باعث شده عملیات و خود اینجناب مورد انتقاد و حمله قرار گیریم یعنی نهضتی که متأسفانه خود جنابعالی نیز بآن کمک فرموده اید در مقصود زیرا در نظر دارم :

- ۱- بیرون کردن اینجناب از ایران.
۲- ازین بردن میسیون مالی امریکائی.
۳- از تاریخ ۱۸ دیماه ۱۳۲۳ باین طرف فتنه افتخار دولات را با جنابعالی داشته ام که هر دو آنها بنابر پیشنهاد و استدعای خود اینجناب صورت گرفته است. در اولین ملاقات یعنی در روز ۱۹ دی ماه ۱۳۲۳ بمرض عالی رساندم که حاضر در اجرائی وظایفی که طبق قانون مصوب ۱۸ دیماه ۱۳۲۳ جنابعالی واگذار گردیده با آنجناب تشریک مساعی کامل بعمل آورم و جنابعالی نیز بنوبه خود وعده فرمودید که بمنظور استشاره دائم و نزدیک با اینجناب ارتباط خواهید داشت ولی متأسفانه برخی کیفیاتی که بر اینجناب مجهول میباشد جنابعالی را از ایفای آن وعده باز داشته است. دومین ملاقات در تاریخ ۷ بهمن ۱۳۲۳ بعمل آمد یعنی روزی که افتخار حضور در جلسه هیئت وزیران را باینجناب و شرایطی را که تحت آن حاضر در ایران بمانم بمرض آن هیئت محترم رساندم و بعداً برای امتثال امر آنجناب شرایط خود را کتباً طی یادداشتی تقدیم داشتم ولی جنابعالی تا بحال صلاح ندانسته اید که در آمدن باینجناب مذاکره فرمائید. اینک بنا به نهایت تعجب مرقومه واصله از جنابعالی حاکی است که حتی باینکی از شرایط مورد بحث هم موافقت نشده و بعلاوه طی مرقومه مزبور عریض شفافی اینجناب در هیئت وزیران بصورت دیگری جلوه داده شده است. خطر مبارک کاملاً مستحضر است که اینجناب با ایلیم بخدمات خود در ایران ادامه دهم مشروط بر اینکه اجازه داده شود وظایف خود را انجام دهم و برای تروت این تمایل همین پس که با وجود ضعف دولت و اشکال تراشی و مخالفی که از داخل و خارج دولت بعمل می آمد

و باعث تلافی وقت و روزه مساعی اینجناب میگردد مدت دو سال سر کار خود باقی مانده و نتایج مهم هم بدست آورده ام. اولاً- راجع به آقای ابتهاج تنها تقاضائی که دارم اینست که ایشان از مدیریت کل بانک برکنار شوند و قضیه ای که بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده این نیست که آیا آقای ابتهاج باید بمنظور این جانب یا خیر بلکه عبارت از این است که آیا این جانب حق عزل ایشان را دارم یا خیر و چون آقایان نمایندگان محترم بمجلس شورای ملی تا بحال نسبت باین قضیه تصمیمی اتخاذ فرموده اند استدعا دارم که وسایل عزل آقای ابتهاج بیکی از سه طریق زیر فراهم گردد :

- ۱- طبق قانون مصوب ۲۱ آبان ۱۳۲۱.
۲- طبق اساسنامه بانک.
۳- طبق جریان دوجانبه ای بدرجب هر دو قوا این مذکور تا هیچگونه شک و ابهامی راجع بقانونی بودن عزل ایشان وجود نداشته باشد.

ثانیاً- راجع بسازمانهای اقتصادی هیچگونه استعفائی که مقایر با قانون مصوب ۱۸ دیماه ۱۳۲۳ باشد از دولت ننموده ام بلکه استدعای اینجناب بمن بر آنست که سازمانهای مزبور باستثنای ادارات مال الاجاره ها تحت نظارت و وزارت دارائی قرار گیرد زیرا با چنین ترتیبی ممکن است بتوان بی نظمی و هرج و مرجی که در عرض ۴ هفته گذشته ایجاد گردیده و موجب زیان و خساراتی برای کشور میگردد و زاهرا برای سوء استفاده عمومی باز میکند خانه داد.

ثالثاً- در مورد موضوع فوق استدعای اطمینانهای در مورد چندین امر شخصی مختلف نمودم و کلبه امور مزبور از نظر انجام عملیاتی که طبق قانون مصوب ۲۱ آبان ۱۳۲۱ بمهمه دارم حیاتی بشمار میروند و بعلاوه اطمینانهای که استدعا نموده ام تمام برفع کشور ایران میباشد اینجناب استدعای حقوق یا اختیارات اضافی ننموده و استدعا نکردم دولت امری را که برای انجام آن مجوز قانونی ندارد انجام دهد و بدیهی است منظور اینجناب آن نبوده که تقاضائی برخلاف قوانین موجوده بنمایم و انتظار دارم در صورتیکه تقاضائی متناقض با قوانین باشد جنابعالی توجه اینجناب را باینچنین تناقضی جلب فرمائید و در صورت وجود تناقض بدون شک یا تقاضای خود را مسترد خواهم داشت و یا از دولت استدعا خواهم نمود قضیه را بمجلس شورای ملی مراجعه دهند.

جنابعالی در صورت اینکه اینجناب استعفا قی خود را تقدیم داشته ام نیز اشتباه فرموده اید زیرا طی یادداشتی که تقدیم هیئت محترم وزیران نمودم معروض داشتم :

- (در این موقع آقای ساسان از جلسه خارج میشدند.)
(مهندس فریور - آقای ساسان جلسه از اکثریت میافتند نروید.)
(یک نفر از نمایندگان - هنوز اکثریت هست.)
(مهندس فریور - حالا بقیه شان هم میروند.)
(از نظر حصول تمام قطعی و صریح (زیرا) مادام که تفاهم صریح روی زفانت، اعتماد متقابل و استشاره و اشترک مساعی نزدیک بین دولت و رئیس میسیون مالی امریکائی وجود نداشته باشد دام که حقوق و اختیارات و امکائی میسیون - بور در کلبه نکات اساسی که اولاداً رعایت نشود امکان ندارد میسیون نامبره بتواند موفق بانجام عملیات رضایت بخشی گردد خاطر مبارک مستحضر است که اینجناب در نظر دارم از مرخصی استعفا قی خود استفاده نمایم و با اوضاع و احوال وجوده طبعاً نهی عزیمت خود را از ایران خواهم ندید ولی چنانچه دولت در این

ضمن ایل باشد لایحه ای برای خاتمه دادن بقرار داد اینجناب تقدیم مجلس شورای ملی نماید بنظر اینجناب چنین اقدامی کاملاً بجا خواهد بود ولی در هر صورت ظاهراً باید اطلاعات کامل و صحیحی بمجلس شورای ملی تقدیم گردد و چون آقایان نمایندگان محترم بمجلس شورای ملی قانونی را که اینجناب تحت آن استخدام شده ام تصویب فرموده اند قطعاً خود آقایان مزبور کسانی خواهند بود که بتوانند تصمیم اتخاذ فرموده و رای دهند که آیا شرایط پیشنهادی اینجناب برای ادامه خدمت خود غیر منصفانه و غیر منطقی است یا خیر. جوابی که بنده بایشان نوشته ام (اردلان - تاریخش کی است) ؟

نخست وزیر - امروز صبح ۱۹ بهمن ماه.

آقای دکتر میسیون - نامه امروز شما بشماره ۱۵۴۶۳ - ۲۳/۱۱/۲۳ پیش از سایر مکاتبات و یادداشتها بیکه تا اکنون نوشته اید غیر منظر بود زیرا مدلل داشت که در منشآت خود رعایت مطالبی را که قبلاً نوشته اید یا بشما نوشته اند نمیکند. اینک صریحاً بشما تذکر میدهم که برخلاف این جمله عاری از حقیقت و خارج از نزاکت نامه فوق ... نهضتیکه متأسفانه خود جنابعالی نیز بآن کمک فرموده اید ... من شخصاً و دولت من پیوسته مایل ب ادامه خدمت مستخدمین امریکائی بوده و هستم مشروط بر اینکه بجای انجام وظایف محوله وقت خود را بامور غیر اداری و انشاء مقالات صرف ننموده (صحیح است) محترم شمردن حیثیت مقامات رسمی و شئون ملی و قوانین مملکتی را فریضه خود دانسته (صحیح است) از حدود اختیارات و وظایف قانونی خود عدول نکنند. (صحیح است) از میان مستخدمین امریکائی شما تنها کسی هستم که با رفتار خود در چند ماه اخیر خوشترن را فائد این شرایط معرفی نموده اید (صحیح است)، نامه های اخیر شما شماره ۱۴۳۹۷ - ۲۳/۱۰/۲۳ و ۱۴۷۵۵ - ۲۳/۱۱/۲ و ۲۳/۱۱/۲۳ و ۱۵۰۳۳ - ۲۳/۱۱/۹ و ۱۵۳۳۱ - ۲۳/۱۱/۱۶ و ۲۳/۱۱/۱۸ - ۱۵۴۶۳ - بوجهی روشن موبد این معنی میباشد (صحیح است) و چنانکه میدانند وضع مالی و اقتصادی کشور بصورتی درآمده که بسیار نامطلوب است و توجه عاجل دولت و ملت ایران را برای چاره جوئی ایجاب میکند (صحیح است) در هر حال دیگر جایی برای این گفتگو ها با شما باقی نمانده زیرا وضع شما باسه نامه اخیریکه مبادله گردیده و رونوشت آنها برای یادآوری تلوأ فرستاده میشود صورت فعلی پذیرفته است. در اینجا هم بتذکر میدهم که یکی از شرایطیکه شما برای ادامه خدمت خود کرده بودید و دولت قبول نکرد این بود که دستگاه اقتصادی را که قانون ۱۸ دیماه از زیر نظر و دخالت شما بیرون آورده بود دوباره در وزارت دارائی یعنی زیر نظر شما قرار دهند. بدیهی است که این شرط با همان قانون ۱۸ دیماه دارای مغایرت صریح میباشد (صحیح است) بسیاری از شرایط دیگر شما مندرج در یادداشت ضمیمه نامه شماره ۱۵۰۳۳ - ۲۳/۱۱/۶ نیز بالذات توجه معلوم میشود که با حق حاکمیت دولت ایران عارضه نمایان دارد (صحیح است).

در هر حال شرایط مذکور را دولت نتوانست بپذیرد و در نتیجه شما ببق نامه شماره ۱۵۳۳۱ - ۱۶ - ۲۳ خود را مستعفی دانسته و تقاضای یازده ماه حقوق و خرج سفر نموده ضمناً در این خصوص بحساب داری وزارت دارائی مراجعه گردید. موضوع استعفا قی شما در جلسه ۱۶ بهمن هیئت وزیران مورد تصدیق و تأیید دولت قرار گرفت (نماینده گر - صحیح است - احسنت) و برای اینکه ناراضی از ایران نروید نخست وزیر داده اند.

جناب آقای وزیر دارائی اختیار داده شد ترتیب عادلانه ای برای تصفیه قرار داد استخدای شما بدهند مراتب نیز طی نامه های شماره ۲۴۴۳ - ۲۳/۱۱/۱۶ و ۲۴۴۱ - ۲۳/۱۱/۱۷ بشما ابلاغ گردید. بنابراین نامه امروز شایسته شماره ۱۵۴۶۳ - ۲۳/۱۱/۱۸ کاملاً بی مورد بوده و در هر حال هیچگونه تغییری در موضوع مانع قیه نمیتواند بدهد و دولت خدمت شما را پایان یافته میدانند (نمایندگان - صحیح است - صحیح است - احسنت).

البته همانطور که عرض کردم بنده کاملاً موافق با ادامه خدمت مستخدمین امریکائی هستم و همانطور که در سابق هم این نظر را داشتم حالا هم همان نظر را دارم ولی البته همانطور که بمرض رسید چون وضعیت شخصی آقای دکتر میسیون و مراسلاتی که در این مدت اخیر نوشته اند دیگر قابل ادامه نیست (صحیح است) بنابراین استعفا قی ایشان را پذیرفته و البته از مستخدمین امریکائی که در ایران هستند جانشین ایشان هم معین خواهد شد البته باین نظر یاتی که مقتضی باشد (صحیح است بسیار خوب) و البته باین نظر یاتی که مقتضی باشد جانشین ایشان هم معین شده و بنده هم میل نداشتم که این مسائل و این کاغذها در مجلس فراتر شود ولی البته چون خود ایشان تقاضا کرده اند که بمجلس برسند من نمیخواستم مطالبی را که بنده گفته بودم و نوشته بودم از بین من و ایشان خارج شود ولی چون خودشان تقاضا کرده بودند بمرض مجلس برسد و چون یک انتشاراتی هم داده میشود و یک مقالاتی هم در روزنامه ها نوشته میشود بنده خیلی متعجب هستم که بعضی از روز نامه ها خودشان در صدد این بر می آیند که بین دولت ایران و دولت امریکا اختلافاتی ایجاد کنند در صورتیکه این موضوع بهیچوجه من الوجوه مربوط بر روابط بین دولت ایران و امریکا نیست (صحیح است) ایشان یک مستخدم ایران هستند و یک نفر امریکائی هستند که مستخدم ایران هستند و البته دولت ایران بطوریکه مقتضی میدانند میتواند با او قرارداد استخدام ببندد (صحیح است) و قرارداد خودش را نسخ کند (صحیح است) و بهیچوجه من الوجوه مربوط بر روابط ایران و امریکا نیست (صحیح است) و البته از سایر مستخدمین امریکائی کسانی هم که در دست خدمت کرده اند و در این مدت اطمینان حاصل شده است که آن وظایفی را که داشته اند انجام داده و یا بر تریبی که ماضی بوده انجام میدادند از آن مستخدمین هم البته بر تریبی که مقتضی باشد در قسمت های مالی و اقتصادی قرارداد جدید بسته میشود و استخدام میشوند مشغول کار خودشان میشوند (صحیح است) و بهیچوجه راجع بمسائلی که نوشته میشود بجای هیچگونه نگرانی نیست (صحیح است - احسنت) و بنده مخصوصاً میخواهم خواهش بکنم در جرایم هم مقالاتی که می نویسند همانطوریکه آقای وزیر امور خارجه هم آن روز اینجا اظهار کردند که تری رعایت آن روابطی را که بین ما و دولت امریکا هست کنند و خیلی آسای اشکال فراهم کنند در این موقع که ما باستانی نهایت صمیمیت را با مقتضین خودمان اظهار میداریم (صحیح است) از نوشتن بعضی مقالات البته خودداری بشود بهتر است که برای دولت خود آن جرایم البته اشکالاتی فراهم نشود (احسنت - صحیح است).

رئیس - رأی میگیریم. . . . (دکتر اعتبار - بنده اجازه قبل از دستور خواسته ام) اگر آقایان میل دارند اجازه تعلق قبل از دستور داده شود (نمایندگان - دستور) آقایانیکه موافقت با ورود در دستور قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

یکی از نمایندگان - عده کانی نبود.

صادقی - در موقع رأی ۸۴ نفرو بود بدینکنفر خارج شد بنابراین رای صحیح بوده است.

رئیس - آن وقت که اعلام رأی شد عده ۸۴ نفرو بود و اکثریت بود.

دکتر اعتبار - آقا بنده مغالتم را پس گرفتم راجع بدستور.

رئیس - دستور لایحه مربوط بلائحه بودجه بود ولی آقای فرخ یک پیشنهادی کرده اند.

فرخ - این پیشنهاد یک ثانیه فقط وقت میخواهد اجازه فرمائید خوانده شود.

وزیر دارائی - عرض کنم لایحه دوداد هم بودجه چون نگذشته و یک موادی هم از آنکه باقی نمانده بنده در این لایحه گنجانده ام بنا بر این بنده خواهش میکنم که آن لایحه را امروز از دستور خارج بکنند چون وقت هم گذشته است آن را مطرح نفرمائید.

طباطبائی - باشد برای جلسه بعد.

۳- تقدیم و تصویب پیشنهاد آقای فرخ راجع بکمسیون اصلاح نظامنامه داخلی

رئیس - بسیار خوب وقت هم گذشته است پیشنهاد آقای فرخ قرائت میشود.

نظر بنواصیه که در نظامنامه داخلی موجود و برای اداره مجلس کافی نیست اینجنابان پیشنهاد می کنیم کمسیون از شش نفر که از هر شبه یک نفر انتخاب شود در نظامنامه داخلی تجدید نظر کرده و بر طبق احتیاجات امروز نواقص آن را تکمیل و بمجلس شورای ملی پیشنهاد فرمائید.

یمین اسفندیاری اطلاع نداده اند عملی را که کرده اند گزارش آن را بمجلس داده اند (نمایندگان - دستور).

رئیس - آقای فرخ بیست و نه ادبک تغییری کرده اند راجع به نظامنامه داخلی (نمایندگان - دستور).

یکی از نمایندگان - رأی میگیریم. . . . (دکتر اعتبار - بنده اجازه قبل از دستور خواسته ام)

رئیس - رأی میگیریم. . . . (دکتر اعتبار - بنده اجازه قبل از دستور خواسته ام) اگر آقایان میل دارند اجازه تعلق قبل از دستور داده شود (نمایندگان - دستور) آقایانیکه موافقت با ورود در دستور قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

یکی از نمایندگان - عده کانی نبود.

صادقی - در موقع رأی ۸۴ نفرو بود بدینکنفر خارج شد بنابراین رای صحیح بوده است.

رئیس - آن وقت که اعلام رأی شد عده ۸۴ نفرو بود و اکثریت بود.

دکتر اعتبار - آقا بنده مغالتم را پس گرفتم راجع بدستور.

رئیس - دستور لایحه مربوط بلائحه بودجه بود ولی آقای فرخ یک پیشنهادی کرده اند.

فرخ - این پیشنهاد یک ثانیه فقط وقت میخواهد اجازه فرمائید خوانده شود.

وزیر دارائی - عرض کنم لایحه دوداد هم بودجه چون نگذشته و یک موادی هم از آنکه باقی نمانده بنده در این لایحه گنجانده ام بنا بر این بنده خواهش میکنم که آن لایحه را امروز از دستور خارج بکنند چون وقت هم گذشته است آن را مطرح نفرمائید.

طباطبائی - باشد برای جلسه بعد.

۳- تقدیم و تصویب پیشنهاد آقای فرخ راجع بکمسیون اصلاح نظامنامه داخلی

رئیس - بسیار خوب وقت هم گذشته است پیشنهاد آقای فرخ قرائت میشود.

نظر بنواصیه که در نظامنامه داخلی موجود و برای اداره مجلس کافی نیست اینجنابان پیشنهاد می کنیم کمسیون از شش نفر که از هر شبه یک نفر انتخاب شود در نظامنامه داخلی تجدید نظر کرده و بر طبق احتیاجات امروز نواقص آن را تکمیل و بمجلس شورای ملی پیشنهاد فرمائید.

رئیس - آقای فرخ فرمائید برای توضیح.

فرخ - عرض کنم محتاج توضیح زیای نیست بعقیده بنده این نظامنامه با وضعیت فعلی یک نواقصی را راجع پیشنهادها و مذاکرات و خروج از مجلس متضمن است که باید تجدید نظر شود و این است که بنده پیش از آنکه اگر آقایان موافقت فرمائید از شش نفر هر شبه ای یک نفر انتخاب شود این مواد را تجدید نظر کنند و بمجلس شورای ملی گزارش بدهند.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بنده هم میخواستم تأیید کنم نظر آقای فرخ را (صمیم - رأی آقا).

رئیس - آقای دشتی.

دشتی - این نظر منم بعقیده بنده خیلی اصلاح لازم دارد و خیلی هم بوقع است که این نظامنامه را اصلاح کنیم و بنظرم در دوره پنجم و یازدهم بود که یک کمسیون تشکیل شد برای اینکه نظامنامه را

اصلاح کنند، چیزی که بنده میخواستم عرض کنم این است که از هر شبهه یکی گمان نمیکنم چیز خوبی در بیاید بهترین است که اگر ممکن است از خود مجلس انتخاب شود و البته کسانی که بیشتر در مجلس بوده اند و بیشتر در کارهای مجلس وارد هستند و سابقه زیادی دارند و از بعضی نکات نظامنامه مطلع هستند اینها بعیده بنده اگر از خود مجلس انتخاب شوند بهتر است برای اینکه ممکن است بعضی از شعب چنین اشخاصی را نداشته باشند بنظر من اگر از مجلس شش نفر انتخاب شود بهتر است.

رئیس - آقای فرخ:

فرخ - بنده با این پیشنهاد موافقت نمیکنم فرقی نمیکند ممکن است که این قسمت را هم اصلاح بکنند که از مجلس انتخاب شود.

رئیس - آقای دکتر کشاورز:

دانشگاه که نماینده مجلس شورای ملی هستند عضویت ندارند و اشخاصی عضویت دارند که تنها استاد دانشگاه نیستند بلکه (معذرت میخواهم) حتی تصدیق دوره دوم متوسطه را هم ندارند.

رئیس - آقای ملک مدنی:

ملک مدنی - عرض کنم سابقه عمل که تاکنون در مجلس شورای ملی بوده این تو تاریخی است که گفته شد یکی اینکه از شعب هر شبهه يك نفر انتخاب شود برای اینکه آن شعبه صلاحیت آن شخص را هم در نظر بگیرد و تقریباً این نظر را هم که آقای دکتر کشاورز فرمودند در شعبه میشود زیر شعبه ما از دستجات فراکسیونها تشکیل میشود و از يك دسته دیگر که تشکیل نشده است هر شعبه که شازده نفر است از این ۶ فراکسیونی که در مجلس تشکیل شده از همان اعضا و اشخاص هستند یکی هم نظر دیگری که آقای دشتی فرمودند این است که از مجلس انتخاب شود و بنده خیال میکنم برای اینکه خوب انتخاب شود و رفع اشکال هم بشود بهتر این است که تا نایب بفرماید که از مجلس انتخاب شود و آن طریق اول برای اینکه انتخاب در مجلس را لازم ندارد الان که آخر جلسه است هر شبهه تشکیل میشود و يك نفر را انتخاب میکنند ولی چون این موضوع سابقه نداشته باز هم عرض میکنم بستم بنظر مجلس است.

بعضی از نمایندگان - رای:

رئیس چند نفر از آقایان اجازه خواهند داشت که بیایند و اولی اگر بایده اجازه بدهیم اول باید به آقای دکتر عبده اجازه بدهیم.

دکتر عبده - بنده يك نظری دارم که تا مین میکنم بنظر آقای دکتر کشاورز و هم نظر آقای دشتی را اگر بنا شود که در مجلس شش نفر را انتخاب کنیم دو روز باید وقتمان تلف بشود و توافق نظر هم پیدا نمیشود بنظر آقای دکتر کشاورز بنظر بنده کاملاً متین است که از خود فراکسیونها اشخاصی انتخاب بشوند و البته این نظر بخته تر است که از فراکسیونها اشخاصی مطلقاً انتخاب بشوند ولی چیزی که هست این نکته را آقای دکتر کشاورز باید بدانند که فراکسیون از واحد هائی نیست که مجلس شورای ملی آنرا شناخته باشد (دکتر کشاورز - مورد تاسف است) ما در نظامنامه داخلی مان فقط کمیسیونها و شعبهها را مجلس برسمیت شناخته است، حالاً ممکن است در نظامنامه که بعد اصلاح

داخلی مجلس شورای ملی نواقصی دارد و این نواقص باید اصلاح شود ولی بنده نه به آن ترتیبی که آقای فرخ گفتند و نه با ترتیبی که آقای دشتی فرمودند یا هیچکدام موافق نیستم زیرا اگر بنا شود کسانی که برای اصلاح نظامنامه شرکت میکنند از شعبه ها انتخاب بشوند یا از مجلس شورای ملی انتخاب بشوند بفرموده آقای دشتی از کسانی خواهند بود که در امور مجلس شورای ملی ایران سابقه داشته باشند ولی بنده خیال میکنم (منظورم توهین بهیچکس نیست) که آن آقایان آن اندازه از امور مجلس های دنیا شاید اطلاع نداشته باشند و از طرف دیگر صحیح تر این است که در تدوین نظامنامه این عمل را نمایندگان فراکسیونها بکنند برای اینکه شعبه اصولاً وقتیکه با استماع انتخاب میشود یا بنظر آقایان نمایندگان تعیین میشود و حتی کمیسیونهای مجلس هم آن تجانس و بقول آقای دشتی اموزیته را ندارند و اگر از فراکسیونها انتخاب کنیم البته آنها با هم دیگر هم فکرتر هستند و اگر از هر فراکسیونی يك نماینده برای اصلاح نظامنامه داخلی مجلس انتخاب بشود فکر بازتر و بهتری خواهد بود و مطلبی که بنده را وادار کرد که این هراس را بکنم این است که در انتخاباتی که در مجلس شورای ملی انجام میگردد هیچ سختی و آشنائی نماینده را با مجلس در نظر نمیگیرند و بهترین دلیل این است که در کمیسیون فرهنگ مجلس شورای ملی استادان

میشود این نظر هم تا مین شود بنده نظرم این است که انتخاب این کمیسیون را بگذاریم برای جلسه بعد آن وقت مادر فراکسیونها توافق نظر پیدا بکنیم و اشخاص صالحی را انتخاب بکنیم بعد از توافق نظر آنها را بیاوریم به مجلس و انتخاب کنیم و مجلس هم با آنها رای خواهد داد این بود نظر بنده.

بعضی از نمایندگان - رای بگیری پیشنهاد آقای فرخ:

رئیس بسیار خوب رای میگیریم به پیشنهاد آقای فرخ اگر قبول نشد آنوقت به پیشنهاد آقای دکتر کشاورز رای میگیریم. آقایانیکه پیشنهاد آقای فرخ موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.

۴- تقدیم لایحه دو دوازدهم از طرف آقای وزیر دارائی

رئیس - آقای وزیر دارائی لایحه تقدیم میکنند. **وزیر دارائی (آقای اردلان) -** چنانکه چند دقیقه قبل عرض کردم لایحه دو دوازدهم هزینه های کشور برای بهمن و اسفند ۲۴ تقدیم مجلس شورای ملی میشود. استدعا میکنم کمیسیون بودجه را زودتر تشکیل بدهند که رأی آنرا زودتر تقدیم مجلس شورای ملی بشود تصویب شود.

رئیس - اگر اجازه میفرمائید شروع کنیم به یکی از این مواد دستور. مازایرتهائی داریم از کمیسیون دادگستری اگر آقایان اجازه میدهند آنها را مطرح کنیم.

محمد ضیائی - بودجه را مطرح کنید.

رئیس - بودجه حالا موقع صحبتش نیست.

مهندس فریور - لایحه نظام وظیفه را مطرح کنید.

۵- موقع دستور جلسه بعد ختم جلسه

رئیس - آقایان اینها را رد کنیم ولی بعضی سه ماه است معطل است باید آنها را رد کنیم ولی بعضی از آقایان پیشنهاد ختم جلسه را کرده اند (صحیح است) بنابر این جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز یکشنبه ۲۲ بهمن ماده ساعت قبل از ظهر دستور لوائح موجوده.

مجلس ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی
محمد صادق طباطبائی

لوائح تقدیمی بمجلس شورای ملی

این قانون باشد. در مورد این ماده اگر دادگاهی که صلاحیت رسیدگی باصل جرم را دارد تشخیص دهد که يك با چند نفر از متهمین بقصد اضرار مدعیان خصوصی معاملاتی نموده اند حکم بطلان آن معامله و جبران خسارات وارده بمدعی خصوصی را خواهد داد اگر چه تاریخ آن معاملات قبل از تصویب این قانون باشد.

قصره - درجه مسئولیت مالی معاونین جرم را برای جبران خسارات وارده بمدعیان خصوصی دادگاه در ضمن حکم خود تعیین مینماید.

کسانی که برای جبران خسارات وارده متضامناً محکوم شده اند میتوانند نسبت بمقدار مسئولیت خود بیکدیگر رجوع نمایند.

مخبر کمیسیون قوانین دادگستری - نوی تاریخ چاپ ۱۳۲۳/۱۱/۱۷

دوره چهاردهم قانونگزاری شماره ترتیب چاپ ۱۰۸ بتاريخ ۱۳۲۳/۱۱/۱۶ شماره ۲۸۲۱۰ ح/۷۹۹۸

مجلس شورای ملی

چون اجراء تبصره ماده واحده مصوب دوم آبان ماه ۱۳۲۳ راجع برسیدگی حیف و میل اموال دولت و غیره که بمناسبت وقایع شهریور ۱۳۲۰ از طرف افسران و کارمندان لشکری و کشوری ارتکاب شده بدون آئین نامه ای که تمام جهات و خصوصیات مربوط باجرائ قانون مذکور را تعیین نماید انجام پذیر نیست ماده واحده زیر در تکمیل قانون مذکور پیشنهاد و تصویب آن با قید دو فوریت مورد تقاضی است:

ماده واحده - برای طرز تشکیل دادگاه مذکور در تبصره دوم قانون مصوب دوم آبانماه ۱۳۲۳ ونحوه رسیدگی ومقررات راجعه باموری که باید در آن دادگاه مطرح گردد و کارمندان دیگری که میبایست در مصاحبت آن دادگاه انجام وظیفه نمایند و تعیین رئیس و همچنین تعیین پایه قضائی و

میرسد تعیین خواهد شد.

ماده ۲ - هرگاه دو یا چند نفر مشترکاً مرتکب هر يك از جرائم مذکور - کلاهبرداری خیانت در امانت - جعل و کلیه انواع جرمی شوند که بالنسبه ضرر مالی باشخاص یا دولت وارد آید اعم از اینکه جرائم مزبور باعمور دفاتر اسناد رسمی و ثبت مربوط باشد یا بغیر آن علاوه بر مجازات مقرر در قانون اشخاص نامبرده متضامناً متبئول پرداخت تمام ضرر و زیان بمدعی خصوصی خواهند بود اگر چه منشاء این خسارات قبل از تصویب

دوره چهاردهم قانونگزاری شماره ۱۸ شماره ترتیب چاپ ۱۰۷ بتاريخ ۱۳۲۳/۱۱/۱۹

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

لایحه شماره ۳۵۰۶۷ دولت در کمیسیون دادگستری با حضور آقای وزیر دادگستری مطرح و مورد شور قرار گرفته با اصلاحاتی تصویب و اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید. لایحه مزبور بقید يك فوریت تقدیم شده است.

ماده ۱ - وزارت دادگستری مکلف است که از تاریخ تصویب آئین نامه مذکور در تبصره این ماده تا سه ماه در تهران و تا

شش ماه در سایر شهرستانها نسبت بصلاحیت علمی و عملی و اخلاقی سردفتران و دفتر بازان اسناد رسمی و سردفتران ازدواج و طلاق کشور تحت نظر شورای عالی ثبت تجدید نظر نموده کسانی را که واجد صلاحیت نباشند منفصل و از بین واجدین صلاحیت عده لازم را انتخاب نماید.

تبصره ۵ - شرایط علمی و اخلاقی سردفتران و همچنین تعداد دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق در هر محل و تضمینی که باین سردفتران اسناد رسمی بدهند بموجب آئین نامه ای که از طرف وزارت دادگستری تهیه و بتصویب کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی

میرسد تعیین خواهد شد.

ماده ۲ - هرگاه دو یا چند نفر مشترکاً مرتکب هر يك از جرائم مذکور - کلاهبرداری خیانت در امانت - جعل و کلیه انواع جرمی شوند که بالنسبه ضرر مالی باشخاص یا دولت وارد آید اعم از اینکه جرائم مزبور باعمور دفاتر اسناد رسمی و ثبت مربوط باشد یا بغیر آن علاوه بر مجازات مقرر در قانون اشخاص نامبرده متضامناً متبئول پرداخت تمام ضرر و زیان بمدعی خصوصی خواهند بود اگر چه منشاء این خسارات قبل از تصویب

لشکری کارمندان دادگاه مزبور و سایر جهات و خصوصیات که مربوط باجرائ قانون مذکور است بوزارت دادگستری و وزارت جنگ اجازه داده میشود که آئین نامه لازم را تنظیم و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارند.

نخست وزیر وزیر دادگستری وزیر جنگ مرتضی بیات. م. عدل ابراهیم زنده تاریخ چاپ ۱۳۲۳/۱۱/۱۷

دوره چهاردهم قانونگزاری شماره ترتیب چاپ ۱۰۹ بتاريخ ۱۳۲۳/۱۱/۱۹ شماره ۳۰۷۲۷/۲۳۰۹۹/۵۵

مجلس شورای ملی

موضوع: لایحه قانون دوازدهم هزینه های کشور در دو ماهه آخر سال ۱۳۲۳.

بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضرات لایحه قانون بودجه سال جاری کل کشور و کلیه بودجه های تفصیلی امسال وزارتخانه ها و ادارات و دستگاههای دولتی

در اوایل سال بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده ولی تا کنون هیچیک از بودجه های تقدیمی را (جز وصول در آمد) تصویب نفرموده اند و بانتظار تصویب بودجه بالضروره پرداخت هزینه های تا آخر دی ماه بموجب قوانین یکدوازدهم انجام گردیده.

اینک چون علاوه بر اینکه بایستی موجبات پرداخت هزینه های دو ماهه بهمن و اسفند فراهم گردد نظر باینکه بودجه های تقدیمی بتصویب نرسیده و ضمن قوانین یکدوازدهم های مصوب بابت ده ماهه اول سال مقررات وضع و بالاخره از نظر احتیاجات کشور مقررات دیگری نیز باید وضع و بتصویب برسد تا امور مالی کشور از جریان بازمانده و حتی الامکان در رفع حوائج وزارتخانه ها و ادارات اقدام شود لذا مواد زیر پیشنهاد و استدعای تصویب آنرا دارد:

ماده اول - بوزارت دارائی اجازه داده

میشود کلیه حقوق و هزینه‌های مستمر و غیر مستمر دو ماهه بهمین و اسفند ماه ۱۳۲۳ را بر طبق ماده اول قانون مصوب ۳۰ آذر ماه ۱۳۲۳ پرداخت نماید.

تصویب و بوزارت دارائی اجازه داده میشود مصارف مربوطه را از اعتبار مزبور پرداخت نماید.

ماده چهارم - وزارت دارائی مجاز است

تعمدات مستمر و غیر مستمر سالهای پیش وزارتخانه‌ها و ادارات و بنکگاهها را که در بودجه مصوب سالهای مربوطه دارای اعتبار بوده در حدود اعتباریکه بموجب ماده ۳۷ قانون محاسبات عمومی در بودجه‌های تفصیلی سال ۱۳۲۳ پیش‌بینی نموده‌اند پرداخت نماید.

ماده پنجم - دولت مجاز است و امهائیکه

جهت دولت و وزارتخانه‌ها و ادارات و احتیاجات بنکگاهها بموجب قوانین مربوطه از بانک ملی ایران دریافت نموده و سر رسید قانونی آنها بدون استرداد کامل منقضی گردیده و با قبل از پایان سال ۱۳۲۴ منقضی میگردد تا آخر سال ۱۳۲۴ تمدید نماید.

ماده ششم - بوزارت دارائی اجازه میشود:

الف - اضافه‌بهای مخبرات تلگرافی سالهای ۱۳۲۱ و ۱۳۲۲ وزارتخانه‌ها و ادارات و بنکگاه‌های دولتی را که علاوه بر اعتبار مربوطه بعمل آمده جملاً خرجاً بحساب قطعی سالهای مذکور منظور نماید.

ماده سوم - الف - اضافه اعتبار انتفاعی

و تعهدات آن (ردیف ۳۹ بودجه پیشنهادی سال ۱۳۲۰ کشور) که در فهرست ضمیمه ماده ۲ قانون ۳۰ آذرماه ۱۳۲۳ مبلغ یک میلیون ریال منظور شده بود بمبلغ شش میلیون و چهار صد هزار ریال ترقی داده میشود.

ب - اعتبار دعاوی و تعهدات (ردیف ۴۷ بودجه ۱۳۲۳ کل کشور) که در فهرست نامبرده بالا بمبلغ ده میلیون ریال منظور گردیده بمبلغ سی میلیون ریال ترقی داده میشود.

ج - اعتبار ممیزی املاک مزروعی بمنظور اجرای قانون مالیات بردرآمد که در ماده ۵۲ بودجه تفصیلی سال جاری وزارت دارائی بمبلغ سی و دو میلیون ریال منظور گردید

میشود با قرارداد مورخ ۱۰ مرداد ۱۳۲۳ که وزارت فرهنگ برای تکمیل ساختمان سه

ماده هفتم - بوزارت دارائی اجازه داده

میشود با قرارداد مورخ ۱۰ مرداد ۱۳۲۳ که وزارت فرهنگ برای تکمیل ساختمان سه

ماده هشتم - اعتبار ماده ۶۲ بودجه سال

۱۳۲۲ و ۱۳۲۱ و ۱۳۲۲ میباشد.

دست‌ان تو بنیاد منعقد نموده موافقت و از محل اعتبار مربوطه پرداخت نماید.

ماده هشتم - اعتبار ماده ۶۲ بودجه سال

۱۳۲۲ کل کشور شامل مصارف قانونی در یائی و کلیه هزینه‌های مربوط بسالهای ۱۳۲۰ و ۱۳۲۱ و ۱۳۲۲ میباشد.

ماده نهم - بوزارت دارائی اجازه داده

میشود برای امکان پرداخت بعضی هزینه‌های ضروری غیر مستمر منظور در بودجه تفصیلی وزارتخانه‌ها و ادارات و بنکگاههای دولتی و همچنین برای تکمیل سازمانهای ضروری در هر موقع که مقتضی بداند با انتقال اعتبار یک یا چند ماده بمواد دیگر موافقت و اجرا نماید مشروط بر اینکه از جمع کل بودجه سال ۱۳۲۲ علاوه اضافه اعتبارات مصوب سال ۱۳۲۳ هر وزارتخانه و اداره یا بنکگاه تجاوز نماید.

ماده دهم - بوزارت دارائی اجازه داده

میشود از محل اجاره بهای سالیانه استفاده از کارخانه هواپیما سازی شهناز مصارف تعمیر و تکمیل و توسعه فرودگاههای ارتشی را بوزارت جنگ پرداخته جملاً خرجاً بحساب منظور نماید.

ماده یازدهم - الف - اعتبار اضافی

بمبلغ ده میلیون ریال برای احتیاجات ساختمانی و تعمیراتی فوری وزارت راه داده میشود که طبق برنامه‌ای که بوسیله وزارت راه تهیه و بتصویب وزارت دارائی میرسد مورد استفاده قرار گیرد.

ب - اعتبار اضافی بمبلغ پانزده میلیون

ریال برای احتیاجات فوری اداره آبیاری وزارت کشاورزی که طبق برنامه‌ای که توسط اداره آبیاری تهیه و بتصویب وزارت دارائی میرسد مورد استفاده واقع شود.

تخت وزیر

مرضی بیات

وزیر دارائی

اردلان

تاریخ چاپ ۱۳۲۳/۱۱/۲۱

صورت سؤالات آقایان نمایندگان از کابینه آقای بیات

ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمندم بجناب آقای نخست وزیر و جناب آقای وزیر دارائی اطلاع دهند برای پاسخ سئوال های زیر در مجلس شورای ملی حضور بهم رسانند.

۱- آیا اینکه در نتیجه هشت ماه اقدامات متوالی اینجناب مدتیست سهمیه قماش اهالی جهرم به محل فرستاده شده و چندین بار دستورهای موقد کتبی و تلگرافی توزیع پارچه پیش از زمستان به دارائی فارس داده شده چرا مأمورین مردم را در زمستان برهنه نگاهداشته و حاضر نشده اند پس از سه سال نظم و استراحت اهالی برای اولین بار بهر یک نفر سه متر پارچه بیهای دولتی فرورشد.

۲- ششماه پیش موقع طرح لایحه مازاد غله که طرحی دائر بتأمین نان شهرستان های جهرم و لار با امضاء اینجناب و ۹ نفر از آقایان نمایندگان بمجلس تقدیم گردید آقای وزیر دارائی وقت قول دادند کسری نان مردم ایندو شهرستان را تأمین نمایند. از آن تاریخ با اینکه مکرر اینجناب بوزارت دارائی مراجعه نمودم و دستورهای متعددی دائر بفروش روزانه مقداری گندم و جو بیخ دولتی باهالی صادر گردیده و با اینکه در انبار غله جهرم گندم و جو موجود است با وصف این طبق تلگراف و اصل اهالی گرفتار تعطیل شده اند و گندم در بازار یکم ۲۸ ریال و جو و ذرت ۲۰ ریال میفروشند چرا مأمورین غله و نان حاضر نشده‌اند بفروش روزانه مقداری جنس هم از قطعی جلوگیری نمایند و هم نرخ غله را در بازار سیاه پائین آرند.

۳- بیش از شهریور ۱۳۲۰ (۱۹) نفر عاملین قماش جهرم چهل و دو هزار و پانصد ریال بعنوان سیرده طبق دستور وزارت دارائی تحویل بانک داده اند. با اینکه بیش از سه سال است اسامای قماش به عاملین داده نشده و طبق پرونده های موجود در نخست‌وزیری و وزارت دارائی در طول این سه سال عاملین نامبرده بی‌دری مطالبه پول سیرده خود نموده اند و بارها دستور پس دادن آن داده شده بچه علت تاکنون این پول را صاحبان آن پس نداده و عقبنده مردم نسبت بدولت بکلی بدبین و باعتبار دولت در نظر افراد ملت لعنه‌وارند آورده اند؟

۴- در سال ۱۳۱۷ مأمورین دارائی شیراز چهارصد کیلو قند متعلق بیک نفر از اهالی جهرم را بنام قاجاق در شیراز توقیف کرده‌اند و هفت سال متوالیست پرونده آن در جریان است و هرچه متظلم دادخواهی میکنند گوش بحرفش نمیدهند. دلیل اینکه دستورهای صادره دولت دائر بخراندن این پرونده و تعیین تکلیف صاحب آن اجرا نمیشود چیست؟ چون اینجناب معتمد تا دولت مرکزی مقتدر قوی نباشد نمیتوان هیچگونه امیدی بحفظ حقوق اهالی شهرستانها داشت با اینکه از طرفداران جدی دولت بوده و در موقع ابراز تمایل و اعتماد و همچنین بلوایح وی رأی مثبت داده ام اینک وظیفه‌ای که نسبت بحفظ حقوق مردم حوزه انتخابیه خود دارم مرا ناگزیر مینماید اکنون که با همه تلاش و کوشش متوالی و مداومت و مکاتبات بی‌دری بدولت نسبت بتأمین آسایش

ریاست مجلس شورای ملی. متعنی است جناب آقای نخست وزیر را بمجلس احضار فرمائید که بسئولات بنده راجع به سوء رفتار و عملیات ناملازم سرهنگ قهرمانی و سروان حمیدی که بعنوان اخذ مالکانه و جمع آوری اسلحه اهالی تراکه کوکلان حوزه بجنورد را اذیت نموده و مینمایند جواب بدهند. نماینده دشت گرگان، محمد سمرگانی ۲۳۱۱۱۲۱۷

مقام ریاست مجلس شورای ملی

راجح بدم صلاحیت محاکم در عرض حال متظلمین از جناب آقای وزیر دادگستری سئوالی دارم بجناب ایشان ابلاغ فرمائید برای پاسخ در مجلس حاضر شوند. فرخ، ۲۳۱۱۱۲۱۷

مقام ریاست مجلس شورای ملی

چون مأمورین وزارت دارائی قسمتی از بقایای خانصجات را که در قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۱ بزرعین خانصجات بخشوده شده دریافت و بقیه را هم مطالبه مینمایند لذا از آقای وزیر دارائی سئوالی دارم که علل این اقدام برخلاف قانون را در مجلس حاضر شده و بیان فرمایند. دهستانی ۲۳۱۱۱۲۱۷

مقام ریاست معظم مجلس شورای ملی

بقراریکه از شهرستان مهاباد نوشته اند قریب سه ماه است وزارت دادگستری دادگاه شهرستان مهاباد را متعل کرده است چون این قضیه برخلاف مصالح اهالی آن شهرستان است از وزیر محترم دادگستری تقاضی دارم برای جواب حاضر شوند که علت انجلا دادگاه شهرستان نامبرده چه بوده است. صدرقاضی ۲۳۱۱۱۲۱۷

سئوال از جناب آقای وزیر خارجه

مطابق اطلاعی که آن جناب و عموم آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی دارند چندی است عده زیادی از افراد این مملکت با زن و بچه جهت اخذ گذر نامه برای زیارت عتبات بطهران آمده و پس از سختی های بیشمار موفق باخذ جواز عبور شده اند ولی تاکنون سفارت عراق حاضر جهت ویزای گذرنامه این عده نشده. علاوه بر خسارات زیادی که از لحاظ معطلی باین مردم بیچاره وارد شده و میشود روزی چندین هزار نفر در سفارت عراق از صبح تا شام در این‌هوا سرد زمستان منتظرند، این منظره چه حیثیت و شئون این مملکت بسیار موهن است.

دولت ایران مخصوصاً وزارت خارجه که مسئول حفظ حیثیت و جان و مال افراد این کشور در این مورد است لازم بود اول توافق دولت عراق را جهت ویزا و پذیرفتن زوار تحصیل مینمود و سپس اجازه صدور گذرنامه میداد.

و آیا فعلاً برای این عده از افراد که گذر نامه داده و میدهد و همه روزه بانتظار ویزا در سفارت عراق میروند چه مذاکره ای با دولت عراق نموده و تکلیف مردم چیست؟ فولادوند، ۲۳۱۱۱۲۱۸

آنها نتیجه نگرفته ام در مقام سئوال رسمی از دولت برآیم.

بسیه‌ی است در صورتیکه بنا بتقاضای کتبی که از نخست‌وزیری و وزارت دارائی نموده‌ام نسبت بچهار فقره سئوال بالا اقدام عملی شده و مخصوصاً عناصر مسئولیکه با سهل انگاری خود لطمه بحقوق عمومی وارد آورده اند مورد تعقیب و معاکمه قرار گرفتند بواقفت و پشتیبانی خود نسبت بدولت یابی و الا بحکم وظیفه باستیاضاح از دولت ناگزیر خواهم بود. ابوالفضل حادقی، ۲۳۱۱۱۲۱۷

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

راجح باملاک مرحوم صولت هزاره و برادرهای آن مرحوم آقایان علیتی، محمد و احمد هزاره که دولت متصرف گردیده و املاک تعویضی آنها را نیز صاحبان حقیقی املاک تصاحب نموده اند و بالتبینه یک جمعیت و عائله کثیری بلا تکلیف مانده و سائل معاش آنها در اختیار دولت و بهیچوجه در مقام استرداد و چاره جوئی نیستند از وزارت دارائی سئوالی دارم. استدعا میکنم مقرر گردد هرچه زودتر برای ایراد جواب در مجلس حضور بهم رسانند. طوسی ۲۳۱۱۱۲۱۶

مقام عالی ریاست مجلس شورای ملی

در موضوع باغ نواره واقعه در بجنورد محل انتخابی بنده که ملک موروثی اجدادی آقایان شادلو موکلین بنده است و بنام اینکه مورد احتیاج ارتش است برای اداره اصلاح نژاد اسپ قصباشغال کرده و بدون اجازه صاحبان ملک اصطبل و نوازمی در آن محل ساختمان کرده و چهار سال است دیداری اجازه و آب بها نبرداخته و بهیچوجه جواب مستند بدلیلی ایراد ننموده و معلوم نیست در سایه چه حق و عنوانی از تخلیه و تصرف دادن بمالکین خود داری مینمایند و حتی بنامه‌ای که در تاریخ ۱۰/۱۰/۲۳۱۰ بشماره ۶۰۶ در این خصوص نوشته ام پاسخی نداده اند بنا براین مقدمه از جناب آقای وزیر جنگ سئوالی دارم استدعا میکنم مقرر شود در اسرع وقت برای ایراد جواب در جلسه علنی مجلس حضور پیدا کنند.

نماینده بجنورد. طوسی، ۲۳۱۱۱۲۱۶

ریاست محترم مجلس شورای ملی

نظر باینکه توقیف های پی در پی جرایم ملی، مرد امروز - میهن - نجات ایران - کشور - امروز و فردا - تهران مصور - هور - ترقی - داربا - نسیم شمال نگرانی زیادی در افکار عمومی تولید نموده و تلگراف های زیادی از ولایات و تهران برای اعتراض باین توقیفهای بیجا رسیده تمی دارم مقرر فرمائید هرچه زودتر آقای وزیر جنگ و آقای وزیر دادگستری در جلسه علنی مجلس شورای ملی حاضر شده و توضیحات لازم بعرض مجلس برسانند.

سیف پور فاطمی - طوسی

۲۳۱۱۱۲۱۷